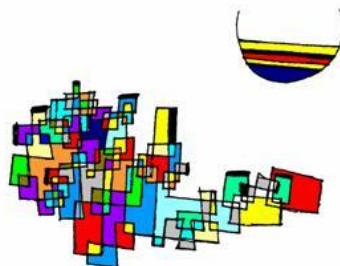

Διδάσκων: Ι. Ρέντζος

Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΟΓΡΑΦΙΑΣ

1) Στόχοι του μαθήματος

Το μάθημα αποβλέπει να

- 1) προσφέρει μια σφαιρική διεπιστημονική εικόνα της πόλης προβάλλοντας την έννοια του χωρικού και πολιτισμικού αυτού αντικειμένου ως υλικό διαθεματικής διδασκαλίας·
- 2) προτείνει παιδαγωγικά εργαλεία χρήσιμα στη διδασκαλία της πόλης ως αυτόνομου ή τεκμηριωτικού μαθήματος·
- 3) προβάλλει ιδιαίτερα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν θέσεις για την κρίση του αστικού χώρου στην Ελλάδα

2) Ενδεικτικό θεματολόγιο των διαλέξεων

Η πόλη ως χώρος, έδαφος και ιστορία. Ψυχογεωγραφική προσέγγιση της πόλης. Η έννοια της πόλης και της μητρόπολης ως συνειρμικό στοιχείο. Το όνομα της πόλης ως κύριο στοιχείο για την αναπαράστασή της. Σύγκριση μεταξύ πόλεων και προτιμήσεις. Εκτίμηση της γεωγραφικής θέσης ξένων πόλεων.

Η κρίση του ελλαδικού αστικού χώρου. Η ελληνική πόλη ως γεωπολιτική διδασκαλία. Ιστορία, περιγραφή και κατάταξη των ελληνικών πόλεων. Η ελληνική πόλη ως ευρωπαϊκός αστικός χώρος. Η εκρηκτική ανάπτυξη της Αθήνας ως αντικείμενο εσωτερικής γεωπολιτικής. Οι μικρές ελληνικές πόλεις. Λόγος για τις ελληνικές μη ελλαδικές πόλεις.

Πόλη και διαθεματικότητα. Μορφή και περιεχόμενο της διαθεματικής μεταρρύθμισης 2000-2008. Προτάσεις για μια ευρεία, πολυεπιστημονική και διεπιστημονική «πολεογραφία». Η πόλη στη γεωγραφία και στα μη γεωγραφικά μαθήματα. Η πόλη στα [κόμικς](#), τη [λογοτεχνία](#), το [θέατρο και τον κινηματογράφο](#).

3) Ενδεικτικό πλαίσιο εργασιών και δραστηριοτήτων

1. (α) Κριτική εγχειριδίων και σχολικών βοηθημάτων γεωγραφίας. (β) Κριτική από πολεογραφική εκπαιδευτική σκοπιά του περιεχομένου διαφόρων σχολικών μαθημάτων.
2. Κατάρτιση ενός σχολικού αναλυτικού προγράμματος πολεογραφίας. (Π.χ. σκοποί, θεματολόγιο και πλαίσιο αξιολόγησης πολεογραφίας) ή τροποποίηση ενός υπάρχοντος αναλυτικού προγράμματος με αφετηρία κάποιο γενικό σκοπό, ειδικό στόχο ή συγκεκριμένη σκοπιμότητα (π.χ. εκδρομή στη Ρόδο).
3. Παραγωγή [ερωτηματολογίου](#) αξιολόγησης των συνθηκών διαβίωσης στις πόλεις.
4. Παραγωγή θεματολογίου προσέγγισης της σύγχρονης ελληνικής πόλης.
5. Έκθεση παρατήρησης και τεκμηρίωση της δυσλειτουργίας και της ασχήμιας μιας πόλης για διδακτικούς σκοπούς.
6. Κατάρτιση ενός παιδαγωγικού σχεδίασματος: Σκοποί, περιεχόμενο, ερωτήσεις κατανόησης ενός ωριαίου μαθήματος-θέματος. (Π.χ. Πολεογραφία του Βόλου).
7. Παραγωγή και/ή παρουσίαση οπτικο-γραφο-ακουστικού υλικού διδασκαλίας (φωτογραφίες, διαφάνειες, πίνακες, αφίσες, χάρτες, βίντεο, πολυμέσα, μαγνητοταινίες, σύνθεση φωτοτυπιών, PowerPoint).
8. Επεξεργασία ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, χρήση λογισμικού ή του Διαδικτύου (Internet) για τη διδασκαλία, την αξιολόγηση και την τεκμηρίωση του/ενός μαθήματος πολεογραφίας.
9. Συμμετοχή στην πραγματοποίηση δοκιμαστικής διδασκαλίας-παρουσίασης μιας πόλης σε σχολείο του Ν. Μαγνησίας και σε διοργάνωση επακόλουθης παιδαγωγικής συνεδρίας κριτικής.
10. Κατάρτιση και προώθηση ερωτηματολογίου διδακτικής της πόλης και συναγωγή συμπερασμάτων.
11. Κατάρτιση συλλογής ειδήσεων, άρθρων και επιστολών από τον Τύπο (έντυπο ή Ίντερνετ) με περιεχόμενο διδακτικής σημασίας (π.χ. για μια πόλη ή τις πόλεις μιας χώρας).
12. Εβδομαδιαία ενημέρωση με πολιτιστικό πολεογραφικό περιεχόμενο (π.χ. πληροφορίες για δράσεις στην πόλη του Βόλου ή για πολεογραφικές πολιτιστικές εκδηλώσεις ή και για τηλεοπτικά πολεογραφικά προγράμματα).
13. Αναζήτηση και εντοπισμός αξιοθέατου πολεογραφικού υλικού (π.χ. παλαιοβιομηχανικό οικιστικό απόθεμα, τουριστικό αξιοθέατο, εργατικές κατοικίες ή αυθαίρετα) και κατάρτιση σχεδίου διδακτικής προσέγγισής του.
14. Συμμετοχή σε μια πανελλήνια εκπαιδευτική έρευνα με καθοδήγηση του διδάσκοντος ή συμμετοχή σε παρόμοια εργασία άλλου διδάσκοντος.
15. Πολεογραφική ανάγνωση ενός κειμένου ή έργου π.χ. πολεογραφία του μυθιστορήματος «Σάββατο βράδυ στην άκρη της πόλης» του Σώτης Τριανταφύλλου.
16. Ανάλυση μιας κινηματογραφικής ταινίας με πολεογραφικό περιεχόμενο
17. Ανάλυση πρωτοβουλίας ευαισθητοποίησης σε ιδιαίτερα θέματα σχετικά με την πόλη ως στοιχείο περιβαλλοντικής παιδαγωγικής προβληματικής (π.χ. σύνθεση και προώθηση [σχεδίου διαμαρτυρίας προς τις Αρχές](#) και/ή διοργάνωση συνάθροισης διαμαρτυρίας σε προβληματικούς χώρους της πόλης).

4) Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Σελίδες από την ιστοσελίδα [Geander](#).

Ρέντζος, Γιάννης, [Γεωγραφική εκπαίδευση](#), Επικαιρότητα, 1984.

Ρέντζος, Γιάννης, [Ανθρωπογεωγραφίες της πόλης](#), Τυπωθήτω / Δαρδανός, 2006.

Ρέντζος, Γιάννης, [Αναπαραστάσεις της πόλης](#), ΠΕΘ, 2009.

Το βιβλίο αυτό διανέμεται υπό μορφή πανεπιστημιακών σημειώσεων και περιέχει κατά μάθημα και κεφάλαιο λεπτομερή βιβλιογραφία.

5) Προτεινόμενο πλαίσιο αξιολόγησης

Θα επιδιωχθεί η καθημερινή διαθεσιμότητα των ατόμων που θα εγγραφούν στο μάθημα με έπαθλο την απαλλαγή όσων προτίθενται 1) να παρακολουθούν (σχεδόν) ανελλιπώς τις διαλέξεις και 2) να λαβαίνουν μέρος σε όσες δραστηριότητες στήνονται εκεί.

Εναλλακτικά:

Για όσους/όσες αδυνατούν να ακολουθήσουν «σχολικούς» ρυθμούς και επιθυμούν την ανάληψη και βαθύτερη επεξεργασία ενός ζητήματος 1) η εργασία τους θα παρουσιαστεί αναλυτικά/διδακτικά κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και 2) θα επακολουθήσει μια αξιολογική υποστήριξη της εργασίας στο τέλος.

Αν, τέλος, επιλεγεί η εξέταση στη διδαχθείσα ύλη, αυτή θα συνίσταται σε απαντήσεις μερικών ερωτήσεων από ένα σύνολο π.χ. 50 (= 4x12) που θα έχουν δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του μαθήματος και θα κωδικοποιούν τη διδαχθείσα ύλη ως εξεταστέα. Θα πρόκειται για προφορικές εξετάσεις σε ακροατήριο αποτελούμενο από τους συμμετέχοντες στο μάθημα.